

آمارتیا سن؛ اقتصاددان مدافع عدالت اجتماعی

مثبت وی بر جامعه بشری، در سال ۲۰۱۰ جزو صد نفر از مشهورترین افراد تأثیرگذار جامعه بشری شناخته شد (www.time.com).

تحقیقات او در دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ که با همکاری کنث آرو^(۳) اقتصاددان آمریکایی و عضو موسسه معروف RAND انجام گرفت، پایه‌های تئوری انتخاب اجتماعی را در ذهن او تقویت کرد. اما آنچه که انقلابی‌ترین کار آمارتیا سن محسوب می‌شود، مطالعاتی است که او بر روی مفهوم قابلیت^(۴) انجام داد.

او معتقد است که دولت‌ها باید برای ارتقای قابلیت‌ها و توانایی‌های شهروندان‌شان تلاش کنند. همین دیدگاه انسانی آمارتیا سن از او چهره‌ای جذاب می‌سازد؛ چهره‌ای که نگاه طبیعت‌گرا و انسانی شرق را با مباحث مکانیکی غربی در هم می‌آمیزد و نظریاتی انسانی ارائه می‌دهد. آکادمی سلطنتی علوم سوئد در سال ۱۹۹۸ جایزه نوبل

آمارتیا سن، اقتصاددان برجسته هندی که به «وجدان و مادر ترزای اقتصاد» نیز معروف است، در سال ۱۹۳۳ در شهر داکا (پایتخت کنونی کشور بنگلادش و مرکز سابق ایالت بنگال هند) متولد شد. پدر او استاد رشته شیمی بود.

آمارتیا در سال ۱۹۵۳ از دانشگاه کلکته مدرک کارشناسی اقتصاد گرفت و در سال‌های ۱۹۵۵ تا ۱۹۵۹ مدرک کارشناسی ارشد و دکتری خود را از دانشگاه کمبریج انگلستان دریافت کرد. عمده مطالعات او در ارتباط با اقتصاد رفاه، تئوری انتخاب اجتماعی و مشکلات فقیرترین افراد جامعه می‌باشد.

آمارتیا سن که نام اصلی او آمارتیا کومارسن^(۱) است، در حال حاضر استاد رده اول دانشگاه‌های هاروارد و توماس لامونت است.

او معتقد است که مهم‌ترین وظیفه اقتصاددانان، پیشبرد صلح و امنیت در جامعه بشری است. به دلیل نقش

اقتصاد را به آمارتیا سن اهدا کرد (<http://moia.gov.in>).

او تنها آسیایی است که توانست جایزه نوبل اقتصاد را دریافت کند. این اهمیت وقتی بیشتر نمود دارد که بدانیم ۴۱ نفر از ۶۱ نفری که تاکنون موفق به دریافت جایزه نوبل شده‌اند، آمریکایی بوده‌اند (www.time.com).

او همچنین از حدود ۹۰ دانشگاه معتبر دنیا مدرک افتخاری دریافت کرده است. دانشگاه‌هایی نظیر هاروارد، کلمبیا، میشیگان، توکیو، زوریخ، مک‌گیل، دهلی، آکسفورد، استکهلم و... که همگی از بهترین دانشگاه‌های دنیا هستند، به دلیل خدمات ارزنده او به جامعه بشری، بالاترین مدارک افتخاری خود را به او تقدیم کرده‌اند (www.time.com).

برای بسیاری از محققان دیگر شد.

او همچنین در احیای بعد اخلاقی در اقتصاد و رشته‌های مربوط به آن، بسیار موثر بوده است. برخی از مطالعات آمارتیا سن، مبتکر رویکرد علمی نوین بوده در سایر زمینه‌ها نیز دانش موجود را غنا بخشیده است.

با وجود گستردگی فعالیت‌هایش، تولیدات فکری او بسیار منسجم هستند. تحلیل او از شاخص‌های رفاه با مطالعات او در زمینه نظریه انتخاب اجتماعی ارتباط تنگاتنگی دارد. او در مباحث سیاست‌گذاری اقتصادی، به‌ویژه مسایل کشورهای در حال توسعه و جمعیت و مسایل مرتبط با آن، مشارکت پیوسته‌ای داشته است.

دیدگاه‌های اقتصادی آمارتیا سن

۱- توسعه

در ابتدا، توسعه‌یافتگی به معنای رشد شاخص‌های کلان ملی یعنی تولید ناخالص ملی، درآمد ملی و... بود. از اواخر دهه ۶۰، توزیع درآمدها و عدالت اجتماعی نیز به‌عنوان شاخص‌های توسعه‌یافتگی مطرح گردید. از سال ۱۹۹۰ آمارتیا سن، بحث توسعه انسانی را (شاخص توسعه انسانی) براساس مؤلفه‌های طول عمر افراد و میزان باسوادی جوامع مطرح کرد.

رویکرد توسعه به مثابه آزادی - که آمارتیا سن، آن را به‌عنوان یک رویکرد سیستمی مطرح کرد - رویکردی نوین در مباحث توسعه است و با تأکید بر نقش فاعلی انسان به‌عنوان هدف و ابزار توسعه، می‌تواند پاسخگوی نیاز کشورها به یک رویکرد مناسب توسعه باشد. این رویکرد در عین جامعیت در حوزه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و... مسیر حرکت در فرایند توسعه را در سایه خلق امکانات آزادی برای انسان‌ها در حوزه‌های فوق می‌داند و معتقد است هدف توسعه نیز چیزی جز دستیابی به انواع آزادی‌ها (شامل برخورداری از امکانات و تسهیلات اقتصادی، فرصت‌های اجتماعی، آزادی‌های سیاسی و...) نباید باشد.

دیدگاه فلسفی آمارتیا سن

تصمیمات جمعی در هر جامعه‌ای، منعکس‌کننده شکل‌ها و درجات مختلفی از دموکراسی و برابری هستند که کم‌وبیش بر توزیع رفاه در جامعه تأثیر می‌گذارند. تحقیق درباره تصمیمات جمعی با سوالات اساسی زیر آغاز می‌شود: آیا روش نظری مناسب و منصفانه‌ای وجود دارد که ترجیحات افراد جامعه را به صورت مجموع کل ارزش‌ها نشان دهد؟ آیا اصل اکثریت در عمل کار می‌کند؟ نتایج تصمیمات جمعی، چگونه اندازه‌گیری و ارزیابی می‌شود؟ چه نوع تصمیماتی با مکاتب فلسفه اخلاقی سازگار هستند؟

تحلیل نظام‌مند مسایلی از این قبیل دقیقاً با نظریه انتخاب اجتماعی در ارتباط است. این تحلیل، به مسایل اساسی قوانین تصمیم‌گیری در جامعه دموکراتیک می‌پردازد. این نظریه همچنین دارای ابعاد کاربردی مهمی نیز می‌باشد که به سوالات زیر پاسخ می‌دهد: نابرابری درآمد در جامعه چگونه اندازه‌گیری می‌شود؟ آیا می‌توان توزیع رفاه در بین جوامع مختلف را مقایسه کرد؟ چه عاملی تعیین‌کننده کاهش یا افزایش فقر در جامعه است؟

آمارتیا سن با پاسخ به این سوالات، کمک زیادی به توسعه و کاربرد انتخاب اجتماعی نمود. کار او منبع الهام

به عبارت دیگر، توسعه، عصاره امکانات آزادی است. هدف اصلی توسعه، حذف ناآزادی‌ها و افزایش دامنه انتخاب انسان‌هاست. توسعه، برخورداری از زندگی دلخواه با توجه به هویت فرهنگی هر جامعه است (Sen, 1999).

در چارچوب این رویکرد اگر انسان با هرگونه محرومیت و محدودیت روبه‌رو شود، نوعی فقدان آزادی و سلب آزادی خواهد بود؛ بنابراین زمینه رشد و تولید قابلیت در او به عنوان فاعل توسعه از بین خواهد رفت. در این دیدگاه، حتی سوانح طبیعی و قحطی و مانند آن از آنجا که باعث محرومیت‌های اقتصادی انسان است، نوعی ناآزادی محسوب می‌شوند (Sen, 1999).

تفاوت بارز این رویکرد با دیدگاه‌های رایج در تئوری‌های

اقتصادی آن است که تئوری‌های پیشین، تأکید عمده و محوری بر رشد اقتصادی داشته‌اند و اگر در نظریات آنها موضوعاتی چون توزیع درآمد، آموزش و توسعه انسانی مورد تأکید قرار گرفته است، به واسطه نقش ابزاری آنها در فرایند توسعه اقتصادی بوده است، در حالی که رویکرد آزادی‌محور، اقتصاد و مسایل مربوط به آن را، تنها یکی از محورهای پنج‌گانه آزادی می‌داند. از همین روست که او

سیستم خشک سرمایه‌داری را گاه‌وبیگاه به مبارزه می‌طلبد. در این رویکرد، توجه به عزت و کرامت انسانی و رفع هرگونه محرومیت و محدودیت که عزت انسانی را مخدوش می‌کند محوریت خاصی دارد. بنابراین در این چارچوب، فقر، نابرابری و عدم دسترسی به فرصت‌های اجتماعی به قیمت رشد اقتصادی تحمیل نمی‌شود. نگاه این رویکرد به توسعه، نگاهی دوستانه، انسانی و مبتنی بر اخلاق است.

۲- نظریه انتخاب اجتماعی

نظریه انتخاب اجتماعی، رابطه بین ترجیحات افراد

و تصمیمات جمعی را تحلیل می‌کند. مسایل اساسی در این نظریه این است که آیا تصمیمات مختلف در جامعه به ترجیحات افراد توجه دارد؟ آیا می‌توان دولت‌های مختلف را به صورت منصفانه‌ای رتبه‌بندی کرد یا با روش‌هایی مورد ارزیابی قرار داد؟

انتخاب‌های جامعه در مواقعی که توافق عمومی وجود دارد، معمولاً بدون مسأله هستند، اما مشکل زمانی ایجاد می‌شود که علاقه‌های مختلف باید در تصمیمی به اجماع برسند که هر یک از افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در چنین مواقعی، قانون اکثریت احتمالاً متداول‌ترین روش تصمیم‌گیری جمعی در جوامع است.

در طول مدت‌های مدید، این قانون با ضعف‌هایی روبه‌رو

بوده و موجب سرکوب اقلیت توسط اکثریت شده است. به عنوان مثال، در برخی موقعیت‌ها در یک جامعه، ممکن است در موارد مختلف، اکثریت‌های متفاوتی شکل بگیرد؛ به بیان ریاضی، ممکن است که اکثریت اول گزینه X را به گزینه Y ترجیح دهند، در حالی که اکثریت دومی گزینه Y را به گزینه سوم Z ارجحیت می‌دهند و اکثریت سوم گزینه Z را به X مرجح می‌داند، یا اینکه افراد ترجیح دهند به‌طور

رویکرد توسعه به مثابه آزادی - که آمارتیا سن، آن را به عنوان یک رویکرد سیستمی مطرح کرد - رویکردی نوین در مباحث توسعه است و با تأکید بر نقش فاعلی انسان به عنوان هدف و ابزار توسعه، می‌تواند پاسخگوی نیاز کشورها به یک رویکرد مناسب توسعه باشد

استراتژیک رأی دهند؛ یعنی همواره به بهترین گزینه ممکن خود رأی ندهند. این نوع از مسایل باعث شد تا کنش‌آرو به مطالعه نظام‌مند قوانین بالقوه برای تجمیع ترجیحات افراد به ترجیحات کل جامعه روی آورد تا سازوکار اجرایی برای تصمیم‌گیری جمعی را پیدا کند.

رویکرد آرو، ارایه‌کننده چارچوب منطقی مستحکمی برای تحلیل روش‌هایی است که ترجیحات افراد را تجمیع می‌کنند. مدل آرو برای تصمیمات جمعی از مجموعه N از افراد i تشکیل می‌شود که هر یک دارای ترجیحات R_i برای مجموعه X از گزینه‌های اجتماعی یا دولت‌ها هستند. هرگاه

فرد i گزینه X را به طور ضعیف به Y ترجیح دهد، چنین نوشته می‌شود که $xR_i y$ مسأله انتخاب اجتماعی یافتن قانون تجمیع یا قانون تصمیم f است که رابطه ترجیح R بر X برای هر مجموعه از ترجیحات R_i فرد بر X را تخصیص می‌دهد:

$$R = f(R_1, R_2, \dots)$$

R ، ترجیحات به دست آمده می‌باشد که به عنوان ترجیحات اجتماعی بر دولت‌ها در مجموعه X است. نقطه مرجع برای چنین تحلیل‌هایی، قضیه عدم امکان آرو است. این قضیه بیان می‌کند که اگر مجموعه N از افراد متناهی وجود داشته باشد و مجموعه X نیز متناهی بوده و حاوی حداقل سه گزینه باشد، آنگاه هیچ قانون تجمعی وجود ندارد که پنج شرط زیر را محقق کند:

- ۱- ترجیحات اجتماعی به دست آمده R بر X متعالی و کامل هستند.
- ۲- ترجیحات اجتماعی به دست آمده R سازگار با ملاک پارتو هستند.
- ۳- ترجیحات اجتماعی به دست آمده بر دو گزینه مستقل از ترجیحات فرد بر گزینه‌های دیگر است.
- ۴- قانون تجمیع f دموکراتیک است.
- ۵- قانون تجمیع f تعریف شده برای

تمام ترجیحات فرد بر X سازگار و متعالی هستند.

طبق شرایط ۱ تا ۵، در صورتی که برای هر زوج گزینه‌های X و Y ، هر X به طور ضعیفی به Y ترجیح داده شود یا Y به طور ضعیفی به X ترجیح داده شود، ترجیحات اجتماعی یا فردی کامل هستند. هرگاه

گزینه Z به طور ضعیفی به گزینه X ترجیح داده شود که Z به طور ضعیفی به گزینه Y مرجح بوده و خود گزینه Y به طور ضعیفی به X مرجح باشد، چنین ترجیحاتی، متعالی هستند. اگر همه افراد X را به Y ترجیح دهند، ملاک پارتو، گزینه X را بر گزینه Y ترجیح می‌دهد. اگر $R = f(R_1, R_2, \dots)$ گزینه X را به گزینه Y ترجیح دهد، آن‌گاه $R = f(R_1, R_2, \dots)$ برای ترجیحات R_i هر فرد که با R_i درباره گزینه‌های X و Y توافق دارد نیز چنین خواهد بود؛ یعنی اگر افراد، ترجیحات خود را تغییر دهند اما رتبه‌بندی خود را بین X و Y ثابت نگاه دارند، رتبه‌بندی اجتماعی X به Y حاصل از f بدون تغییر می‌ماند (www.aftab.ir).

نتایج اساسی و شگفت‌انگیز آرو، حاکی از محدودیت‌های شدید بر نتایجی است که از طریق تصمیم‌گیری جمعی به دست می‌آید. این نتایج، نشان از موانع غیرقابل حل در پیشرفت اقتصاد هنجاری در این دهه‌ها است. چگونه می‌توان ترجیحات افراد را در تصمیمات جمعی تجمیع نمود و دولت‌های اجتماعی مختلف را ارزیابی نمود و به طور رضایت‌بخشی مقایسه کرد؟ در اواخر دهه ۱۹۶۰ تحقیقات آمارتیا سن منجر به دیدگاه جدیدی در نظریه انتخاب اجتماعی گردید و پیشرفت‌های او در این زمینه در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ ادامه یافت. کتاب آمارتیا سن تحت عنوان «انتخاب جمعی و رفاه اجتماعی» تأثیر بسزایی در تحقیقات جدید در زمینه مسایل اساسی رفاه داشته است (Sen, 1970).

تحلیل‌های آمارتیا سن در ارتباط با فرمول‌بندی شاخص رفاهی که بتواند در مقایسه‌های بین اشخاص به کار رود، توجه زیادی را به خود

جلب کرد. نیاز برای این نوع از شاخص به‌ویژه در زمینه عدالت، احساس می‌شود.

آمارتیا سن، در کتاب «کالاها و قابلیت‌ها» تأکید نموده که: آنچه رفاه را ایجاد می‌کند کالا نیست، بلکه فعالیت برای آن چیزی است که آنها را به دست می‌آوریم.

طبق نظر آمارتیاسن، کالاها فرصت‌های کارکردی را برای افراد ایجاد می‌کنند که مجموعه این فرصت‌های کارکردی می‌تواند برای تعریف فرصت‌های واقعی افراد یا قابلیت‌ها به کار رود. بر اساس این دیدگاه، درآمد به دلیل قابلیت‌هایی که ایجاد می‌کند، مهم است. اما فرصت‌های واقعی، به تعدادی عوامل دیگر از قبیل سلامتی بستگی دارد که این عوامل هم باید در اندازه‌گیری رفاه به حساب آیند (Sen, 1985).

شاخص‌های رفاه مانند شاخص توسعه انسانی سازمان ملل (HDI)^(۴) دقیقاً برگرفته از این اصل هستند (www.undp.org).

آمارتیا سن با این فرض از انصاف مفهومی ارایه می‌دهد که فرصت‌های واقعی باید برای تمامی افراد، برابر باشد و منابع، بیشتر باید به افرادی تخصیص یابند که آن منابع را برای کسب همان قابلیت نیاز دارند.

۳- فقر و قحطی

تحقیقات کاربردی آمارتیا سن، مرتبط با مسئله فقر و قحطی نیز می‌باشد. در واقع، تقریباً تمامی پژوهش‌های آمارتیاسن در ارتباط با اقتصاد توسعه هستند؛ زیرا اغلب با مسأله تأمین رفاه برای فقیرترین افراد در جامعه سر و کار دارد. او در اولین مقاله‌های خود در اواخر دهه ۱۹۵۰ به تحلیل انتخاب فن‌آوری مناسب تولید در کشورهای در حال توسعه پرداخت. او بعدها بر مبنای نتایج نظری خود درباره انتخاب اجتماعی و اندازه‌گیری رفاه، به مطالعات کاربردی پرداخت. شاید بتوان گفت بهترین پژوهش کاربردی او کتاب فقر و قحطی است. در این کتاب، هدف اصلی او درک سابقه و علل قحطی بود. این کتاب با بحث‌هایی درباره

ممانعت از قحطی یا محدود نمودن آثار آن ادامه یافته است (Sen, 1982).

طبق نظر آمارتیا سن، مفهوم کاهش موجودیت غذا، نمی‌تواند پدیده‌های مشاهده شده در بسیاری از قحطی‌ها را توضیح دهد؛ برای مثال:

(الف) قحطی در سال‌هایی رخ داده که عرضه غذای سرانه، از سال‌های پیش از قحطی پایین‌تر نبوده است.

(ب) قیمت‌های غذا به‌طور قابل ملاحظه‌ای در برخی از سال‌ها در حالی افزایش یافته که عرضه غذا نسبت به سال‌های قبل کاهش نیافته است.

(ج) در همه موارد قحطی، گروه‌های بزرگ، از گرسنگی رنج نبرده‌اند.

(د) در برخی موارد، غذا از نواحی قحطی زده صادر شده است.

آمارتیا سن نشان داد که درک عمیق از قحطی باید مبتنی بر عواملی باشد که فرصت‌های واقعی گروه‌های مختلف در جامعه را تحت تأثیر قرار دهد. گرسنگی در زمانی رخ می‌دهد که فرصت‌های واقعی دسترسی کافی به غذا برای گروه‌هایی از افراد فراهم نمی‌شود و عوامل اقتصادی و اجتماعی زیادی وجود دارد که چنین فرصت‌هایی را محدود می‌کند. برای مثال، بخشی از توضیحات او برای قحطی بنگلادش در سال ۱۹۷۴ این است که: سیلاب در سراسر کشور قیمت غذا را به‌طور چشمگیری افزایش داد، در حالی که فرصت‌های شغلی برای کارگران بخش کشاورزی به‌طور چشمگیری کاهش یافت؛ زیرا محصولات قابل برداشت نبود. به دلیل چنین عواملی، درآمدهای واقعی کارگران کشاورزی به حدی کاهش یافت که این گروه به میزان نامتناسبی تحت تأثیر گرسنگی قرار گرفتند.

۴- آمارتیا سن و اقتصاد شهری

زمانی که آمارتیا سن کتاب خود تحت عنوان «توسعه به‌مثابه آزادی» را منتشر کرد، هیچ‌کس فکر نمی‌کرد او

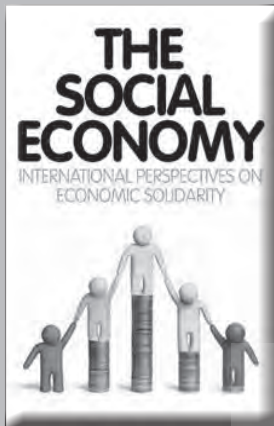
بتواند تحولی شگرف در حوزه اقتصاد شهری ایجاد کند. مفاهیم قابلیت، توسعه و آزادی که او به گونه‌ای نوین به دنیا معرفی کرد، به سرعت حوزه مطالعات اقتصاد شهری را دگرگون کرد. مطالعات بعدی او که به تعریف شاخص توسعه انسانی منتهی شد نیز انقلابی در حوزه توسعه شهری بود. او در حالی بر ارتقای قابلیت شهروندان تأکید کرد که تا پیش از وی مفهوم توسعه شهری بر اساس ترکیبی از رشد اقتصادی و اجتماعی شهرها تعریف می‌شد. این مفاهیم در اقتصاد شهری به سرعت رواج پیدا کرد و در حال حاضر، سازمان‌ها و موسسات مختلف از جمله نهادهای زیرمجموعه سازمان ملل متحد نظیر UNDP، بانک توسعه آسیایی، بانک جهانی و غیره برای مطالعات اقتصاد شهری از این مفاهیم استفاده می‌کنند. پژوهش‌های او همچنین مطالعات شهری در زمینه کیفیت زندگی و... را نیز به شدت تحت تأثیر قرار داده است. از این‌رو، از دهه ۱۹۹۰ به بعد با ظهور نسل جدیدی از مطالعات اقتصاد شهری مواجه می‌شویم که بیشتر بر مفاهیم انسانی تکیه دارد نه بر مفاهیم خشک و مکانیکی اقتصاد خرد و کلان.

پی‌نوشت:

- 1-Amartya Kumar Sen
- 2-Kenneth Arrow
- 3-Capability
- 4-Human Development Index

منابع:

- 1-Sen, Amartya(1999):“Development as Freedom”, Oxford, Oxford University Press
- 2-Sen, Amartya(1970): “Collective Choice and Social Welfare”, Oxford , Holden-Day
- 3-Sen, Amartia(1985): “Commodities and Capabilities” , Amsterdam, North Holland
- 4-Sen, Amartya(1982):“Poverty and Famines : An Essay on Entitlements and Deprivation”, Oxford, Clarendon Press
- 5-www.undp.org
- 6-www.aftab.ir
- 7-http://www.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,1984685_1984745_1985494,00.html
- 8-http://moia.gov.in/writereaddata/pdf/PM_Global_Council_Notification_2.1.09.pdf
- 9-http://www.time.com/time/asia/2006/heroes/at_sen.html

نام کتاب:

The Social Economy: International Perspectives on Economic Solidarity

اقتصاد اجتماعی: دیدگاه‌های بین‌المللی درباره

همکاری اقتصادی

نویسنده: **Ash Amin**

انتشارات: **Zed Books**

این اهداف عبارتند از:

- ۱- تعیین جایگاه مبحث اقتصاد اجتماعی مرتبط با شهرها و بازارها
- ۲- فهم اقتصاد اجتماعی به‌عنوان برون‌داد شرایط محیطی و اجتماعی
- ۳- معرفی و شناسایی نسخه‌های سیاستی عام و جدا کردن آنها از سیاست‌هایی که باید در سطح محلی تعیین شوند. امین^(۱) و پیرس^(۲) در فصل دوم این کتاب، اقتصاد اجتماعی را به‌عنوان فضای فعالیت اقتصادی متمایز از بازارها و شهرها معرفی کرده‌اند. البته آنها در ادامه اشاره می‌کنند که این دو فضا کاملاً از یکدیگر تفکیک نمی‌شوند؛ زیرا اقتصاد اجتماعی با بازار و نیز با شهر در هم آمیخته است، اما به دلیل جنبه‌های اجتماعی آن را از اقتصاد به معنای رایجش جدا می‌کند.

بخش دوم کتاب که شامل سه فصل از پنج فصل کتاب

اقتصاد اجتماعی همچنان به‌عنوان راهکاری مفید برای شکل دادن به زندگی اقتصادی - اجتماعی، مطرح است. به‌همین دلیل، در سال‌های گذشته اندیشمندان اقتصاد شهری تعدادی کتاب به رشته تحریر درآورده‌اند که معروف‌ترین آن اندیشمندان، مک مورتری (Mc Mortry, 2009)، کوارتر (Quarter, 2009)، لیونایس (Lionais, 2010) هستند. در کتاب حاضر، امین تلاش کرده است تا آخرین دستاوردهای بین‌المللی را در این زمینه ارایه کند. اکثر فصل‌های کتاب نثری روان و قابل فهم دارد و برای دانشجویان تمامی مقاطع قابل استفاده است. این کتاب برای سیاست‌گذاران نیز قابل استفاده است؛ زیرا نگاهی مناسب به چارچوب‌های سیاستی گوناگون و حوزه‌های موضوعات متنوع دارد.

در مقدمه، امین سه هدف اصلی کتاب را معرفی می‌کند که عملاً سه بخش اصلی را در این کتاب تشکیل می‌دهند.